

Naziv programa	Upravljanje rizicima od prirodnih katastrofa
Opis obuke	<p>Učesnici obuke bit će upoznati sa prirodnim katastrofama, uzročima nastanka i njihovim direktnim i indirektnim posljedicama, sa posebnim osvrtom na prirodne katastrofe koje najčešće pogađaju Bosnu i Hercegovinu. Naročita pažnja u okviru obuke bit će posvećena savremenoj metodologiji procjene rizika i upravljanja rizicima od prirodnih katastrofa, u smislu mjera i aktivnosti koje treba preduzeti sa ciljem sprječavanja i umanjenja posljedica prirodnih katastrofa. Također, dio obuke bit će posvećen i hitnim postupcima u slučaju nastanka prirodne katastrofe, normativno-pravnom okviru angažovanja subjekata sistema zaštite i spašavanja, odgovornim institucijama i ulozi pojedinca - građanina, kao i kratkoročnim i dugoročnim mjerama i aktivnostima koje treba preduzeti nakon nastanka prirodne katastrofe.</p>
Ciljevi i ishod obuke	<p>Glavni ciljevi obuke usmjereni su ka jačanju svijesti javnosti o realnoj opasnosti od prirodnih katastrofa i njihovim posljedicama, razumijevanju značaja uloge društva i pojedinca u prevenciji i ublažavanju posljedica prirodnih katastrofa, kao i upoznavanju sa važnošću i značajem utemeljenja kulture dugoročnog upravljanja rizicima od prirodnih katastrofa kroz definisanje normativno-pravnog okvira i uspostavljanje integrisanog, funkcionalnog i efikasnog sistema odgovornih institucija i subjekata.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nakon realizacije obuke, učesnici obuke će imati stečena znanja o: <ul style="list-style-type: none"> – strateškim aktivnostima, procedurama, nosiocima realizacije, ulogama i odgovornostima u sistemu upravljanja rizicima od prirodnih katastrofa; – tipičnim izazovima u vezi sa planiranjem i realizovanjem aktivnosti, raspoređivanjem relevantnih aktera i koordinacijom saradnje odgovornih institucija i subjekata na svim nivoima (državnom, regionalnom i lokalnom); – ulozi pojedinca - građanina u sistemu civilne zaštite i njenom sprovođenju. • Znanja stečena na obuci omogućiće učesnicima obuke da uspješno učestvuju u: <ul style="list-style-type: none"> – planiranju i realizovanju adekvatnih studija, mjera i aktivnosti na sprječavanju i umanjenju posljedica prirodnih katastrofa; – pripremi odgovarajućih timova i razradi operativnih postupaka djelovanja u vanrednim situacijama; – sistemu zaštite i spašavanja u smislu koordinacije na terenu, raspodjele odgovarajućih zadataka i njihovog uspješnog obavljanja, i saradnje sa relevantnim institucijama i subjektima na svim nivoima.
Učesnici obuke	<ul style="list-style-type: none"> • Stručnjaci iz oblasti upravljanja katastrofama • Stručnjaci iz oblasti prostornog planiranja, urbanizma i građevinarstva • Predstavnici visokoškolskih ustanova • Osoblje iz oblasti zakonodavstva • Predstavnici sektora za upravljanje vanrednim situacijama • Predstavnici organa lokalne samouprave • Osoblje javnih preduzeća • Osoblje za upravljanje objektima • Osoblje za upravljanje komunalnim uslugama (transport, voda, energija, telekomunikacije, otpad) • Predstavnici privatnog sektora

	<ul style="list-style-type: none"> • Predstavnici zdravstvenih ustanova • Crveni krst • Centri za socijalni rad • Humanitarne organizacije i udruženja • Udruženja građana 		
Broj učesnika	30		
Trajanje	2 dana, 8 sati obuke po danu uključujući pauze za osveženje		
Sadržaj programa	Modul 1. Uvodno predavanje – Prirodne katastrofe u Bosni i Hercegovini	Broj sati	Predavač
	<ul style="list-style-type: none"> • Prirodne katastrofe na teritoriji Bosne i Hercegovine • Učestalost i trend nepogoda u Bosni i Hercegovini • Karte ugroženosti od nepogoda • Uticaj klimatskih promena na prirodne katastrofe • Normativno - pravni okvir angažovanja subjekta sistema zaštite i spašavanja u borbi protiv prirodnih katastrofa <p>Modul 2. Zemljotresi kao prirodne katastrofe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Primarni i sekundarni efekti zemljotresa • Direktne i indirektne posljedice zemljotresa • Seizmička aktivnost na teritoriji Bosne i Hercegovine • Seizmički hazard, seizmički rizik i ciklus upravljanja vanrednom situacijom u slučaju zemljotresa • Normativno-pravni okvir, odgovorne institucije i subjekti, i plan zaštite i spašavanja u slučaju zemljotresa u Bosni i Hercegovini • Prethodne studije, mjere i aktivnosti za umanjenje efekata zemljotresa <ul style="list-style-type: none"> - Planiranje korišćenja zemljišta - Sveobuhvatna procjena seizmičkog rizika - Kriterijumi aseizmičkog projektovanja i građenja - Planiranje, projektovanje i izgradnja kritične infrastrukture • Mjere i aktivnosti nakon zemljotresa <ul style="list-style-type: none"> - Hitne mjere i aktivnosti - Kratkoročne studije i aktivnosti - Dugoročne mjere i aktivnosti • Mesto i uloga pojedinca - građanina u slučaju zemljotresa 	1,5	Emina Hadžić
		3,0	Naida Ademović

	<p>Modul 3. Klizišta, odroni i erozije kao prirodne katastrofe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšte o klizištima i odronima • Klizišta i odroni na teritoriji Bosne i Hercegovine • Nastanak i elementi klizišta • Prepoznavanje klizišta • Prevencija i sanacija klizišta • Sistem zaštite i spašavanja u vanrednim situacijama u Bosni i Hercegovini • Planovi zaštite i spašavanja u slučaju klizišta, odrona i erozije • Mjesto i uloga pojedinca - građanina prije i nakon nastanka klizišta i odrona <p>Modul 4. Poplave kao prirodne katastrofe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definisanje poplava među prirodnim katastrofama • Uzroci nastanka i poplave na teritoriji Bosne i Hercegovine • Plavne površine u Bosni i Hercegovini • Štete od poplava • Zakonska regulativa u borbi protiv poplava • Mjere za prevenciju poplava • Aktivnosti i mjere u slučaju poplava • Mjesto, uloga, prava i dužnosti građana za vrijeme poplava i posle poplava <p>Modul 5. Suše kao prirodne katastrofe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definicija suše i indeksi suše • Dosadašnja istraživanja suše u Bosni i Hercegovini • Upravljanje rizikom od suše • Monitoring uticaja suše • Informacioni sistemi za rano upozorenje na pojavu suše <p>Modul 6. Institucionalni okvir</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustav Bosne i Hercegovine • Zakon o vanrednim situacijama • Zakon o meteorološkoj i hidrološkoj delatnosti • Zakon o potvrđivanju Konvencija Ujedinjenih nacija o borbi protiv dezertifikacije u zemljama sa teškom sušom i/ili dezertifikacijom, posebno u Africi • Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti • Zakon o vodama • Nacionalni program upravljanja rizikom od 	3,0	Adis Skejić
	<p>Modul 3. Klizišta, odroni i erozije kao prirodne katastrofe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšte o klizištima i odronima • Klizišta i odroni na teritoriji Bosne i Hercegovine • Nastanak i elementi klizišta • Prepoznavanje klizišta • Prevencija i sanacija klizišta • Sistem zaštite i spašavanja u vanrednim situacijama u Bosni i Hercegovini • Planovi zaštite i spašavanja u slučaju klizišta, odrona i erozije • Mjesto i uloga pojedinca - građanina prije i nakon nastanka klizišta i odrona <p>Modul 4. Poplave kao prirodne katastrofe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definisanje poplava među prirodnim katastrofama • Uzroci nastanka i poplave na teritoriji Bosne i Hercegovine • Plavne površine u Bosni i Hercegovini • Štete od poplava • Zakonska regulativa u borbi protiv poplava • Mjere za prevenciju poplava • Aktivnosti i mjere u slučaju poplava • Mjesto, uloga, prava i dužnosti građana za vrijeme poplava i posle poplava <p>Modul 5. Suše kao prirodne katastrofe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definicija suše i indeksi suše • Dosadašnja istraživanja suše u Bosni i Hercegovini • Upravljanje rizikom od suše • Monitoring uticaja suše • Informacioni sistemi za rano upozorenje na pojavu suše <p>Modul 6. Institucionalni okvir</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustav Bosne i Hercegovine • Zakon o vanrednim situacijama • Zakon o meteorološkoj i hidrološkoj delatnosti • Zakon o potvrđivanju Konvencija Ujedinjenih nacija o borbi protiv dezertifikacije u zemljama sa teškom sušom i/ili dezertifikacijom, posebno u Africi • Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti • Zakon o vodama • Nacionalni program upravljanja rizikom od 	3,0	Hata Milišić/ Emina Hadžić
	<p>Modul 3. Klizišta, odroni i erozije kao prirodne katastrofe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšte o klizištima i odronima • Klizišta i odroni na teritoriji Bosne i Hercegovine • Nastanak i elementi klizišta • Prepoznavanje klizišta • Prevencija i sanacija klizišta • Sistem zaštite i spašavanja u vanrednim situacijama u Bosni i Hercegovini • Planovi zaštite i spašavanja u slučaju klizišta, odrona i erozije • Mjesto i uloga pojedinca - građanina prije i nakon nastanka klizišta i odrona <p>Modul 4. Poplave kao prirodne katastrofe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definisanje poplava među prirodnim katastrofama • Uzroci nastanka i poplave na teritoriji Bosne i Hercegovine • Plavne površine u Bosni i Hercegovini • Štete od poplava • Zakonska regulativa u borbi protiv poplava • Mjere za prevenciju poplava • Aktivnosti i mjere u slučaju poplava • Mjesto, uloga, prava i dužnosti građana za vrijeme poplava i posle poplava <p>Modul 5. Suše kao prirodne katastrofe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definicija suše i indeksi suše • Dosadašnja istraživanja suše u Bosni i Hercegovini • Upravljanje rizikom od suše • Monitoring uticaja suše • Informacioni sistemi za rano upozorenje na pojavu suše <p>Modul 6. Institucionalni okvir</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustav Bosne i Hercegovine • Zakon o vanrednim situacijama • Zakon o meteorološkoj i hidrološkoj delatnosti • Zakon o potvrđivanju Konvencija Ujedinjenih nacija o borbi protiv dezertifikacije u zemljama sa teškom sušom i/ili dezertifikacijom, posebno u Africi • Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti • Zakon o vodama • Nacionalni program upravljanja rizikom od 	3,0	Hata Milišić/ Emina Hadžić
	<p>Modul 3. Klizišta, odroni i erozije kao prirodne katastrofe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opšte o klizištima i odronima • Klizišta i odroni na teritoriji Bosne i Hercegovine • Nastanak i elementi klizišta • Prepoznavanje klizišta • Prevencija i sanacija klizišta • Sistem zaštite i spašavanja u vanrednim situacijama u Bosni i Hercegovini • Planovi zaštite i spašavanja u slučaju klizišta, odrona i erozije • Mjesto i uloga pojedinca - građanina prije i nakon nastanka klizišta i odrona <p>Modul 4. Poplave kao prirodne katastrofe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definisanje poplava među prirodnim katastrofama • Uzroci nastanka i poplave na teritoriji Bosne i Hercegovine • Plavne površine u Bosni i Hercegovini • Štete od poplava • Zakonska regulativa u borbi protiv poplava • Mjere za prevenciju poplava • Aktivnosti i mjere u slučaju poplava • Mjesto, uloga, prava i dužnosti građana za vrijeme poplava i posle poplava <p>Modul 5. Suše kao prirodne katastrofe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Definicija suše i indeksi suše • Dosadašnja istraživanja suše u Bosni i Hercegovini • Upravljanje rizikom od suše • Monitoring uticaja suše • Informacioni sistemi za rano upozorenje na pojavu suše <p>Modul 6. Institucionalni okvir</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ustav Bosne i Hercegovine • Zakon o vanrednim situacijama • Zakon o meteorološkoj i hidrološkoj delatnosti • Zakon o potvrđivanju Konvencija Ujedinjenih nacija o borbi protiv dezertifikacije u zemljama sa teškom sušom i/ili dezertifikacijom, posebno u Africi • Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti • Zakon o vodama • Nacionalni program upravljanja rizikom od 	3,0	Slobodanka Klučanin/ Naida Ademović

	elementarnih nepogoda • Nacionalna strategija zaštite i spašavanja u vanrednim situacijama • Nacionalni akcioni plan ublažavanja posljedica suše i degradacije zemljišta • Akcioni plan za sprovođenje Nacionalnog programa upravljanja rizikom od elementarnih nepogoda (2016.-2020.) • Pravilnik o utvrđivanju metodologije za izradu preliminarne procjene rizika od poplava • Uputstvo o metodologiji za izradu procjene ugroženosti i planova zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama		
Metodologija	Video prezentacija, film, različite studije slučaja i scenariji katastrofa		
Mesto obuke	Građevinski fakultet Sarajevo (veliki amfiteatar)		
Koordinator programa	Emina Hadžić		
Literatura	Knjige, brošure i materijali predavača		

Project number: 573806-EPP-1-2016-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP

"This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein"